

Luonnonmukaisin ei aina ole vasikalle paras

OLIN VIIME VUONNA 4dBarnin järjestämässä hyvinvointi-työpajassa. "Monitieteellisen" ryhmämme tehtävänä oli suunnitella robotinavetan takakierto poikineille lehmille niin, että vasikat ovat vierihoidossa 3 viikon ajan syntymästä. Lehmät haluttiin lypsää robotilla, joten niillä piti olla

sinne vapaa pääsy. Tässäpä haastetta kerrakseen ja tämä oli muuten oikeasti sillä hetkellä 4dBarnin työpöydällä oleva asiakastyö.

Päädymme "kuvitteelliseen" ratkaisuun, jossa erotteluportti robotille oli sellainen, että vasikat eivät päässeet pujahtamaan lehmien mukana. Alueella oli syvä kestokuivikepohja oljella ja vasikoilla oli oma piilo, jossa lisämaitojuotto. Työpajan keskustelussa kävi ilmi, että joissakin vierihoidonratkaisuissa vasikat ja emät saavat olla tietyn hetken päivästä yhdessä ja osan päivää erillään, jolloin lehmällä on pääsy lypsylle ja vasikalla lisäruokintaan. Vierihoidon käyttävien tilojen määrä on pieni, eikä se taida kovin pian olla yleistymässäkään. Hienoa, että kuitenkin on tiloja, jotka siihen panostavat.

KAUKANA VIERIHOIDOSTA ovat amerikkalaiset kollegamme, jotka ovat vasta viime aikoina havainneet, että vasikka tarvitsee sosiaalista elämää. Rapakon toisella puolella tutkitaan nyt kuumeisesti yksilökarsinoiden sijasta vasikoiden pari- ja ryhmäkasvatusta. Meillä se on ollut arkipäivää aina. Suomalainen kuluttaja on huomattavasti vaativampi kuin amerikkalainen, ja monen huolena on, että ihminen käyttää vasikalle tarkoitettua maidon ja että vasikka erotetaan emästä pian syntymän jälkeen. Keskusteluja seuranneena minulla on tuntuma, että nimenomaan juuri vasikka- ja vierihoidonasiat hiertävät tällä hetkellä eniten kuluttajien kengässä.

Harmittavan usein ihmiset eivät tiedä riittävästi vasikan elämästä ja niistä syistä, miksi ammattilaiset ovat päätyneet nykyisenkaltaiseen toimintatapaan. Tässä kohti pitää katsoa

peiliin ja miettiä, miksi kuilu mielikuvan ja käytännön välillä on päässyt venähtämään niin suureksi. Nykypäivän kuluttajalla on mahdollisuus kyseenalaistaa ja tehdä eettisiä valintoja. Meidän maitoalan toimijoiden ja yrittäjien tehtävä on kertoa asioista enemmän ja avoimemmin. Uskon, että kun kerromme todellisten tarinoiden avulla vasikan elämästä, se hälventää varmasti epäluuloja.

Kerrotaan nykyisen hoitokäytännön vahvuuksista ja hyvistä puolista ja miksi niihin on päädytty. Kerrotaan esimerkiksi, että vastasyntynyt vasikka saa varmemmin riittävästi ternimaitoa ihmisen avustamana. Kerrotaan myös ternimaidon laadusta ja miksi halutaan valita parasta terniä jokaiselle vasikalle. Ja että oman emän ternimaito joudutaan joskus hylkäämään huonon laadun vuoksi, vaikka tavoitteena onkin antaa oman emän maitoa, jo ihan epigenetiikan vuoksi.

Kerrotaan, kuinka paljon lehmä lypsää päivässä ja paljonko maitoa jää yli ihmisten käyttöön, kun vasikka on jo kylläinen. Miten erillisissä vasikkatiloissa pystymme varmistamaan vasikalle sen tarvitseman maitomäärän sekä tarjoamaan optimaaliset olosuhteet, yksilöllisen tarkkailun ja hoidon niin, että se pysyy terveenä. Kaikki luonnollinen ei välttämättä ole parasta, luonnossa kaikki eivät selviä.

JOSKUS TEKISI MIELI piikitellä siitä, että samaan aikaan, kun vauvojen imetys vähenee ja pullojuoton ja äidinmaidon korvikkeen käyttö – joka on muuten tehty lehmän maidosta – lisääntyvät, vaaditaan vasikoille oman emän maitoa ja vierihoidon... Mutta ehkä annan piikittelyn olla, avoimuus ja keskustelu ovat parempia ratkaisuja.

Moni yrittäjä tekee jo nyt upeaa työtä kertomalla tilan töistä ja tekemisestä kuvin ja videoin. Vaikka keskustelu on joskus kovin uuvuttavaa ja haastavaa, Maitoyrittäjät ry kannustaa yrittäjiä olemaan rohkeita tässä imagotyössä. •